

AVOCATUL POPORULUI

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante - MNP

Aprob,

Avocatul Poporului

Raport

*privind vizita desfășurată la Centrul de Reținer și Arestare Preventivă din cadrul
Inspectoratului de Poliție Județean Cluj*

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare**
- 2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare**
- 3. Recomandări**

Alba Iulia – 2024

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În conformitate cu art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborat cu art. 19 lit. a) din Protocolul Opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante din 18.12.2002, precum și cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 privind aprobarea împuternicirilor și ordinelor de deplasare în scopul realizării anchetelor și vizitelor, **instituția Avocatul Poporului**, prin reprezentanții **Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție**, Centrul Zonal Alba, respectiv, domnul Schiau Iosif Marius, jurist, doamna Cristina Valentina Moldovan, psiholog și domnul Teodor Alin Cinăzan, medic, consilieri ai Centrului Zonal Alba, am efectuat la data de 26.11.2024 împreună cu domnul Mătarângă Andrei- Dumitru, reprezentant al Asociației „Filantropia Ortodoxă Alba Iulia”, o vizită la **Centrul de Reținere și Arestare Preventivă (CRAP) din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean (IPJ) Cluj**.

Vizita a avut următoarele **obiective**: consolidarea protecției persoanelor aflate în locuri de detenție împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, precum și alte aspecte cu relevanță pentru activitatea **Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție**, care pot apărea în timpul vizitei.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă asigură primirea, înregistrarea, încarcerarea, supravegherea, paza, transferul, punerea în libertate, cu respectarea drepturilor și libertăților fundamentale, a persoanelor față de care s-au dispus măsuri preventive privative de libertate pe baza ordonanței prin care s-a dispus măsura reținerii sau, după caz, a mandatului de arestare preventivă, acesta fiind localizat în municipiul Cluj Napoca, județul Cluj, în cadrul Inspectoratului de Poliție Județean.

Această structură funcționează în baza prevederilor **Codului penal și Codului de procedură penală**, precum și a dispozițiilor **Legii nr. 254/ 2013 (Legea nr. 254/ 2013)** privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, a **Hotărârii Guvernului nr. 157/ 2016** pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/ 2013 (*Regulamentul de aplicare a Legii*), a **Ordinului Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/ 2018** pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și a măsurilor necesare pentru siguranța acestora și a altor proceduri, ordine și dispoziții subsecvente (*Regulamentul*).

Cu ocazia vizitei am constatat că activitatea de custodiere de la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Cluj a **fost reluată la începutul lunii noiembrie a.c., după aproximativ 3 ani de întrerupere**, ca urmare a unui amplu proces de renovare a clădirilor Inspectoratului de Poliție Județean Cluj.

La data vizitei, în centru erau **custodiate 36 de persoane**. Dintre acestea, 32 erau bărbați și 4 erau femei, respectiv 34 aveau un mandat de arestare preventivă, iar 2 persoane erau plasate în arest, în baza unor ordonanțe de reținere emise de organele de cercetare penală. De asemenea, între cei arestați se aflau și un cetățean străin, turkmen, care vorbea și înțelegea limba română, în vârstă de 26 ani, cu permis de ședere temporară, fiind căsătorit în România, arestat din 06.11.2024, precum și un minor, în vârstă de 15 ani, arestat preventiv din data de 24.11.2024, pentru fapte cu violență.

Potrivit afirmațiilor conducerii centrului, de regulă, persoanele nou depuse erau cazate singure în cameră, situație existentă și la data vizitei, și ne referim aici la minorul custodiat, **ceea ce în opinia echipei MNP nu reprezintă o practică recomandată**, întrucât cazarea singură în cameră a unei persoane private de libertate, nou depuse, mai ales în primele 72 de ore, reprezintă un factor semnificativ de risc în majoritatea cazurilor de suicid. **S-a recomandat evitarea cazării unei singure persoane nou depuse într-o cameră, atât în cazul minorului custodiat, cât și pe viitor, în vederea evitării posibilelor tentative sau acte de suicidale.**

Supravegherea persoanelor rezidente, în interiorul camerelor, se realiza prin geamurile laterale, iar în spațiile comune ale centrului, respectiv pe holuri, în camera de vizită, în curțile de plimbare, erau instalate camere video conectate la un sistem de supraveghere video. Pentru supravegherea persoanelor private de libertate, pe timpul nopții, în camerele de deținere funcționa iluminatul de veghe.

Nu erau reținute sau arestate **persoane cu dizabilități, femei însărcinate, sau persoane consumatoare/ dependente de substanțe psihoactive.**

a) condițiile de cazare

Centrul era amplasat la demisolul clădirii Inspectoratului de Poliție Județean Cluj și dispunea de **38 de locuri de cazare** împărțite în 8 camere, organizate pe 2 secții: **secția A**, cu o capacitate de 24 locuri, dispuse în 5 camere, din care una cu 2 paturi, una cu 4 paturi și trei cu câte 6 paturi și **secția B**, cu o capacitate de 14 locuri, dispuse în 3 camere, din care una cu 2 paturi, una cu 4 paturi și una cu 8 paturi.

Camerele de detenție respectau condițiile minime obligatorii privind alocarea a 4 m²/ persoană și erau situate în mijlocul demisolului, geamurile acestora erau fiind poziționate pe

pereții dinspre holul care înconjura cele două secții, hol care la rândul său, pe partea opusă geamurilor de la camere, avea un alt rând de geamuri care dădeau înspre exterior, astfel că, **acrisirea camerelor se făcea indirect, prin intermediul holului iar iluminatul din camere se realiza doar în mod artificial.**

Cu ocazia vizitării camerelor **au fost constatate o serie de deficiențe**, raportat la prevederile art. 12, alin. (1)- (4), (8) și (14)- (1), astfel:

Iluminatul de veghe era realizat cu ajutorul unor lămpi led, **cu o lumină foarte puternică, rece**, majoritatea persoanelor custodiate plângându-se de faptul că nu se pot odihni pe timpul nopții, motiv pentru care **au recurs la diferite metode, improprii, acoperind aceste lămpi cu diverse obiecte (cutii de carton, hârtie, șosete etc.). Se recomandă identificarea unor soluții adecvate, pentru diminuarea intensității iluminatului de veghe în camerele de deținere, astfel încât acesta să asigure atât un climat corespunzător pentru ca persoanele rezidente să se poată odihni, precum și posibilitatea supravegheii camerelor pe timpul nopții de către personalul de pază.**

Fiecare cameră era dotată cu paturi suprapuse, tip cușetă, cu saltele din materiale rezistente la uzură și ignifuge, mese și scaune, rafturi pentru bagaje, televizor, instalație de climatizare, sistem de iluminat și lumină de veghe pe timpul perioadei de odihnă. Fiecare cameră era prevăzută cu grup sanitar antivandal, separat de restul camerei, utilat cu duș, cadă de duș, chiuveță, vas de wc, oglindă și ventilator.

Cu ocazia vizitării camerelor de deținere, s-a constatat că **spațiile necesare depozitării obiectelor personale ale persoanelor custodiate sunt insuficiente**, acestea fiind nevoite să-și păstreze lucrurile personale într-un mod impropriu, atârinate de paturi sau direct pe pavimentul camerei, situație care îngreuna desfășurarea unor activități corespunzătoare de întreținere a curățeniei și igienei camerelor, provocând totodată și degradarea acestor obiecte. **Recomandăm remedierea acestei situații, prin asigurarea unor spații suficiente pentru depozitare, în sensul dotării camerelor de deținere cu rafturi (etajere) suplimentare, ori lăzi sau cutii din plastic, pentru depozitarea obiectelor personale ale persoanelor custodiate.**

Totodată, s-a remarcat și faptul că **paturile, mesele și băncile din dotarea camerelor nu erau încastrate în pardoseală cu elemente de prindere, tip bolțuri securizate**, această situație prezentând un risc semnificativ pentru siguranța deținerii. **Echipa de vizită recomandă a se lua măsuri în privința aceasta, în sensul fixării paturilor, meselor și băncilor/ scaunelor în pardoseală, cu elemente de prindere, tip bolțuri securizate, în**

vederea reducerii riscului privind siguranța deținerii, conform prevederilor Anexei nr. 1 la Regulament.

De asemenea, persoanele cazate în camera nr. 5 din cadrul secției A, cu o capacitate de 6 locuri, au reclamat că aerisirea camerei nu se poate realiza la un nivel rezonabil, întrucât unul din geamurile camerei, care dădea înspre holul secției, era complet blocat. Se recomandă **remedierea defecțiunilor mecanismului de închidere/ deschidere la geamul defect de la camera nr. 5 din cadrul Secției A, în vederea realizării unei ventilații corespunzătoare în această încăpere.**

Un alt aspect negativ constatat, cu referire la menținerea unei stări corespunzătoare de igienă personală a celor custodiați, este **lipsa unei mașini de tuns, ca dotare minimală a centrului**, astfel că persoanele arestate erau nevoite să le împrumute de la cei care dețineau astfel de ustensile. Având în vedere această situație, **echipa de vizită consideră că este necesară punerea la dispoziția persoanelor custodiate, de către administrația centrului, a unei mașini de tuns, astfel încât persoanele private de libertate să poată beneficia de ustensilele și aparatura necesare, pentru menținerea unei stări corespunzătoare de igienă**, în acord cu prevederile art. 169 alin. (1) din Regulament, respectiv: *Fiecărei persoane private de libertate i se asigură condiții de folosire fără restricții a surselor de apă curentă și produse igienico-sanitare pentru menținerea igienei personale și colective.*

La data vizitei nu existau rezidenți persoane cu dizabilități locomotorii, dar **centrul oricum nu dispunea de facilități pentru persoanele cu dizabilități**, necesare în astfel de situații, respectiv de camere cu băi și toalete adaptate pentru cei cu deficiențe locomotorii și nici de căi de acces pentru utilizatori de fotoliu rulant. Potrivit **art. 12 alin. (15) și (16)** din Regulament, respectiv, alin. (15): *În fiecare centru vor fi prevăzute căi de acces pentru persoanele cu dizabilități* și alin. (16): *În cazul persoanelor private de libertate cu dizabilități vor fi prevăzute camere de cazare dotate corespunzător.* În acest sens, **echipa de vizită recomandă amenajarea unei de camere de deținere și a băii acesteia, precum și a unei căi de acces, pentru uzul persoanelor cu dizabilități.**

Tot în sectorul de deținere, pentru personalul care desfășura activități în centru, erau amenajate un vestiar, o baie și un oficiu dotat cu veselă, frigider, mobilier de bucătărie, mașină de spălat vase, plită electrică, chiuvetă inox, aragaz, espressor pentru cafea, cuptor cu microunde, boiler pentru apă caldă.

În camera de primire la depunerea persoanei în arest, care era dotată cu un post telefonic, birou și scaun, se efectua percheziția în două faze a persoanei nou depuse, i se înmâna

Procesul verbal întocmit cu ocazia primirii în centru și se realizau procedurile de primire și repartizare în camera de detenție.

Camera de acordare a vizitelor era prevăzută cu supraveghere video, cu 2 posturi pentru comunicare prin telefon și cu dispozitiv de separare.

Facem aici mențiunea, că, deși centrul a trecut printr-un amplu proces de renovare, aspecte elementare precum **adaptarea unor spații și căi de acces pentru uzul persoanelor cu dizabilități, posibilitatea acordării vizitelor fără dispozitiv de separare sau fantă pentru transmiterea de înscrisuri între persoanele reținute/ arestate și apărătorul ales**, au fost omise cu toate că acestea sunt clar prevăzute în legislația actuală, care reglementează organizarea și funcționarea acestor locuri. Vizitele persoanelor arestate se efectuau doar cu programare, pentru a se evita aglomerarea la sectorul dedicat acestor activități. La momentul vizitei, se afla la vorbitor un arestat vizitat de soția sa. **În ceea ce privește vizitele, acestea se acordau doar cu dispozitive de separare, neexistând posibilitatea acordării vizitelor fără dispozitiv de separare, în conformitate cu prevederile Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/ 2013 care precizează la art. 248, alin (3):** *În vederea diminuării efectelor negative ale privării de libertate asupra dezvoltării fizice, psihice sau morale, minorului i se acordă, de regulă, vizita fără dispozitive de separare și alin (3¹): Prin excepție de la prevederile alin. (2), vizita cu copilul minor al persoanei private de libertate se acordă fără dispozitiv de separare, (...).* Având în vedere această situație, **echipa MNP recomandă reamenajarea sectorului vizită, astfel încât să existe posibilitatea acordării dreptului minorilor și majorilor care se califică la vizite fără dispozitiv de separare, în condițiile legii, și de asemenea, identificarea unei soluții privind reamenajarea sectorului vizită, astfel încât să existe posibilitatea transmiterii unor înscrisuri, dintr-o parte în cealaltă a dispozitivului de separare, conform prevederilor art. 18 alin. (2) coroborat cu prevederile art. 110 alin. (2) din Regulament.**

Unitatea mai era prevăzută cu o **cameră pentru videoconferințe**, dotată cu birou scaun și cu un laptop și o **sală de sport**, prevăzută cu 4 biciclete de fitness și 2 spalieri pentru gimnastică.

În vederea asigurării dreptului de a comunica și dreptului la menținerea legăturii cu persoanele din exterior (familie sau persoane apropiate), persoanele private de libertate aveau dreptul, pe cheltuială proprie, la convorbiri telefonice zilnice, în limita a 30 minute, în baza unor liste prevăzute cu 10 persoane de contact, precum și cu avocații aleși, în cazul acestora timpul de convorbire fiind nelimitat.

Referitor la **comunicările on-line, în centru nu exista amenajată o facilitate în acest sens**, reprezentanții centrului motivând că până la date vizitei nu au fost astfel de solicitări, iar dacă vor fi, acestea se vor acorda în biroul șefului centrului.

Cu privire la aspectele care țin de **informarea persoanelor custodiate**, pe ușile camerelor de deținere, la interior, erau afișate câteva documente privind activitatea în centru, referitoare la alimentare cont/ telefon, igienizarea rufelor/ spălat, uscat și accesul la frigiderul cu produse alimentare proprii, însă, cu ocazia discuțiilor echipei de vizită cu persoanele custodiate, acestea și-au manifestat dorința de a avea **acces și la acte normative și documente care reglementează activitatea centrelor**. În acest sens, membrii echipei de vizită **recomandă întocmirea unor mape care să conțină fotocopii ale actelor normative cu caracter public, care reglementează organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă precum și drepturile persoanelor reținute/ arestate și care să fie distribuite în fiecare cameră de deținere**.

De asemenea, la nivelul unității, mai exista **o cameră pentru vizită intimă**, dotată cu grup sanitar propriu, frigider, televizor, cuptor cu microunde, pat, **un cabinet medical, un oficiu alimentar**, dotat cu mașina de spălat vase, cuptor cu microunde, deservit de către un angajat personal contractual, care porționa și distribuia hrana persoanelor private de libertate și efectua activitățile de igienizare a veselei și tacâmurilor. Pe lângă aceste atribuții, personalul contractual mai desfășura activități legate de depozitarea efectelor și bunurilor personale ale persoanelor custodiate, precum și a lenjeriilor de pat utilizate în camerele de deținere, în cele două magazine ale centrului.

În ceea ce privește **acordarea dreptului la plimbare zilnică**, centrul avea amenajate 6 curți de plimbare, cu suprafețe cuprinse între 7,80 m² și 10,50 m². Acestea erau acoperite în întregime cu un material mat, de culoare albă, din policarbonat, care împiedica pătrunderea aerului din exterior și care, probabil, pe perioada sezonului cald, va genera un efect de seră cu temperaturi ridicate, ceea ce va face imposibilă utilizarea acestor facilități. Având în vedere această situație, echipa de vizită recomandă **configurarea acoperișului curților de plimbare în așa fel încât în aceste zone să se asigure atât lumină cât și aerisire și/ sau ventilație naturale**.

Consultându-se prin sondaj, câteva **dosare** ale persoanelor custodiate în centru, s-a constatat faptul că acestea erau completate corespunzător, cererile acestora (transfer bani, primire pachete, efectuare cumpărături) fiind analizate și aprobate de îndată, Procesele verbale de distribuire a materialelor igienico-sanitare erau semnate, confirmându-ni-se și verbal de

către persoanele arestate primirea acestora, Procesele verbale de informare asupra drepturilor persoanelor custodiate în centru erau, de asemenea, completate și semnate.

Referitor la Registrele centrului, în **Registrul refuzurilor de hrană** nu au existat consemnări până în prezent, în **Registrul de vizite, pachete și bani** existau, până la data vizitei, 153 consemnări referitoare la acordarea acestor drepturi, în **Registrul de cereri** erau consemnate 250 cereri, respectiv cereri pentru transfer de bani, cereri alimentare cont, cereri adăugare număr de telefon, cereri pentru vizite, cereri pentru urna de votare etc. Referitor la acest aspect, **existau 3 cereri pentru asistența psihologică**, neconsemnate în Registrul de cereri, acestea regăsindu-se doar fizic, întocmite de către persoanele în cauză și amplasate într-un dosar plic. Acestea erau datate în 27.11.2024 și proveneau de la 3 persoane diferite.

În acest sens, echipa de vizită **recomandă a se consemna în Registrul de cereri, toate solicitările de acordare a intervențiilor psihologice, precum și datele acordării respectivelor intervenții și/ sau măsurile dispuse, potrivit prevederilor dispoziției Inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române cu nr. 48 din 27.05.2019 privind modul de acordare a asistenței psihologice persoanelor private de libertate, aflate în centrele de reținere și arestare preventivă din subordinea Inspectoratului General al Poliției Române.**

c) asistența medicală

Asistența medicală se asigura în incinta centrului, unde era amenajat un cabinet medical în care se efectua vizita medicală a persoanelor private de libertate la introducerea în centru și consultațiile medicale intercurente, pentru persoanele custodiate. Cabinetul dispunea de următoarele dotări: mobilier- pat pentru consultație, birou, scaune, dulap, chiuvetă; aparatură-stetoscop, tensiometru, termometru, cântar, taliometru.

Asistența medicală se asigura de către un medic de la Centrului Medical Județean, în intervalul 08:00-15:00 și de către asistentul medical, zilnic în intervalul 16:00-20:00 și prin serviciu de gardă la domiciliu, de către unul din cei 4 medici de la CMJ Cluj. Dacă în urma vizitei medicale efectuate se constata existența unei situații medicale deosebite, ce depășea competența medicului, persoana privată de libertate era trimisă pentru examene de specialitate, investigații suplimentare și tratament, la Spitalul Militar Cluj sau la Penitenciarul Spital Dej. De asemenea, înainte de introducerea în CRAP persoanelor de sex feminin li se efectua un consult ginecologic pentru confirmarea/ infirmarea stării de graviditate, în cadrul serviciului de urgență al Spitalului Clinic Județean de Urgență Cluj. Pentru situațiile de urgență era solicitat Sistemul Național Unic pentru Apeluri de Urgență 112. Medicamentele recomandate

În urma consultațiilor persoanelor private de libertate, conform declarațiilor medicului, erau administrate în cabinetul medical de către medic sau asistentul medical.

Activitatea medicală era consemnată în registrele de consultații și fișele medicale ale persoanelor custodiate, astfel: Registrul de examinări medicale introducere în arest - 62 persoane; Registrul de consultații medicale curente - 40 persoane; Registrul de evidență tratamente injectabile și intervenții de mică chirurgie - nicio persoană; Registrul de distribuire medicamente - 256 operațiuni de administrare către persoanele custodiate; Registrul recoltare probe biologice - nicio persoană; Registrul pentru evidența bolnavilor cronici - 6 persoane; Registrul pentru evidența femeilor gravide - nicio persoană; Registrul pentru evidența persoanelor aflate în refuz de hrană - nicio persoană; Registrul pentru internări în unități spitalicești - nicio persoană; Registrul pentru evidența mărcilor traumatice - nicio persoană; Registrul pentru evidența consumatorilor de droguri - 2 persoane (nu au fost cazuri de persoane cu recomandare de tratament de substituție cu metadonă la introducerea în centru). Principalele afecțiuni cu care se confruntau persoanele custodiate erau: hipertensiune arterială, cardiopatii, tulburări psihice, dislipidemii, diabet zaharat tip 2.

Hrana persoanelor private de libertate era asigurată prin transport de la bucătăria Penitenciarului de Maximă Siguranță Gherla. Masa se servea în camere, neexistând o sală de mese. În discuțiile cu persoanele private de libertate, aceștia au afirmat că hrana era proaspătă, suficientă și din punct de vedere organoleptic, era satisfăcătoare.

Alocarea pe norme de hrană era următoarea: 34 persoane erau alocate la norma de hrană nr. 16 (regim normal) și 2 persoane erau alocate la norma 18D (diabetici).

Meniul din ziua vizitei a fost următorul: **la norma 16 (regim normal): dimineața** – pâine, ceai, biscuiți, margarină, slănină, măr; **la prânz** – ciorbă de fasole, paste cu carne de pasăre; **seara** – pilaf orez cu sos, gogoși; **la norma 18D (diabet): dimineața** – pâine, ceai, margarină, ora 10:00 – mămăligă cu brânză; **la prânz** – ciorbă de legume, piure de cartofi cu carne de pasăre; **ora 16:00** – măr; **cină** – pilaf orez cu carne, gogoși; **ora 22:00** - lapte. Pentru asigurarea controlului calității hranei preparate, se recoltau **probe de mâncare**, care se păstrau timp de 48 de ore, într-un **frigider anume destinat care, însă, la momentul vizitei, nu era prevăzut cu un termometru funcțional și cu grafic de temperatură. Se recomandă monitorizarea temperaturii din frigiderul destinat păstrării probelor alimentare și completarea graficului de temperatură aferent acestuia în conformitate cu prevederile art. 37 lit. e) din Ordinul Ministrului Sănătății nr. 976/ 1998, pentru aprobarea Normelor de igienă privind producția, prelucrarea, depozitarea, păstrarea, transportul și desfacerea alimentelor.**

Persoanele custodiate aveau acces zilnic, în preajma orelor de servire a meselor principale, la frigiderele de pe hol unde acestea își păstrau alimentele personale perisabile.

d) asistența psihologică

Referitor la asistența psihologică, în cadrul centrului, serviciile specifice erau asigurate de către 2 psihologi angajați ai Inspectoratului de Poliție Județean Cluj.

Cele două doamne psiholog dețin atestate de liberă practică în specialitatea „Psihologie aplicată în domeniul Siguranței Naționale”, treapta de specializare principal.

Activitatea de asistență psihologică a persoanelor private de libertate aflate în centru, se desfășoară conform Ordinului Ministerului de Interne nr. 23 din 2015 cu modificările și completările ulterioare, privind activitatea de psihologie în Ministerul Afacerilor Interne, în baza dispoziției inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române cu nr. 48 din 27.05.2019 privind modul de acordare a asistenței psihologice persoanelor private de libertate aflate în centrele de reținere și arestare preventivă din subordinea Inspectoratului General al Poliției Române.

Specialiștii psihologi asigurau asistență psihologică atât angajaților din cadrul IPJ Cluj cât și persoanelor custodiate în CRAP.

Activitatea principală a specialiștilor în cadrul centrului constă în acordarea intervenției psihologice primare în situații de criză, pentru adaptarea persoanelor private reținute/ arestate, la mediul privativ de libertate.

Asistența psihologică primară se acorda la solicitarea persoanelor private de libertate sau a șefului centrului, în situațiile prevăzute la art. 88 (în vederea adaptării la condițiile impuse de mediul privativ de libertate) și art. 193 (autovătămare corporală sau suicid; rănirea altei persoane; distrugerea de bunuri ori tulburarea în mod grav a ordinii; în caz de izolare a persoanei private de libertate etc.) din Regulament, dar și tuturor persoanelor private de libertate minore.

Instrumentele utilizate de către psihologi în activitatea desfășurată în cadrul CRAP erau interviul și observația.

Potrivit discuțiilor purtate cu specialiștii psihologi, activitățile specifice de asistență psihologică au fost întrerupte de la începerea procesului de renovare a centrului, adică în urmă cu 3 ani, până la data redeschiderii unității, respectiv 12.11.2024. Astfel, la data vizitei, 28.11.2024, nu erau înregistrate activități de asistență psihologică, atribuțiile profesionale ale acestora fiind exercitate doar în contextul evaluărilor psihologice a personalului din cadrul IPJ Cluj.

Referitor la situația minorului prezent în centru, potrivit dispozițiilor legale, respectiv articolul ale 117, alin. (2) din Legea nr. 254/ 2013, pe timpul executării arestării preventive, minorului i se acordă asistență psihologică, în vederea diminuării efectelor negative ale privării de libertate asupra dezvoltării sale fizice, psihice sau morale, astfel că, în ziua vizitei, urma să fie obținut consimțământul reprezentanților legali, pentru asistența psihologică. În acest sens, a fost prezentat echipei de vizită, documentul pregătit pentru acest demers.

La nivelul centrului, de la redeschidere, nu au fost consemnate evadări, decese, acte suicidale, cazuri de rele tratamente sau tortură.

Față de cele expuse, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

Conducerii Inspectoratului de Poliție Județean Cluj să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Identificarea unor soluții adecvate, pentru diminuarea intensității iluminatului de veghe, în camerele de deținere, astfel încât acesta să asigure un climat corespunzător pentru ca persoanele rezidente să se poată odihni, precum și posibilitatea supravegherii camerelor pe timpul nopții, de către personalul de pază;
2. Asigurarea de spații suficiente pentru depozitare, în sensul dotării camerelor de deținere cu rafturi (etajere) suplimentare, ori lăzi sau cutii din plastic, pentru depozitarea obiectelor personale ale persoanelor custodiate;
3. Fixarea paturilor, meselor și băncilor/ scaunelor în pardoseala camerelor, cu elemente de prindere, tip bolțuri securizate, în vederea reducerii riscului privind siguranța deținerii;

4. Remedierea defecțiunilor mecanismului de închidere/ deschidere la geamul defect de la camera nr. 5 din cadrul Secției A, în vederea realizării unei ventilații corespunzătoare în această încăpere;
5. Punerea la dispoziția persoanelor custodiate, de către administrația centrului, a unei mașini de tuns, astfel încât persoanele private de libertate să poată beneficia de ustensilele și aparatura necesare, pentru menținerea unei stări corespunzătoare de igienă;
6. Amenajarea unei de camere de deținere și a băii acesteia, precum și a unei căi de acces în centru, pentru uzul persoanelor cu dizabilități;
7. Reamenajarea sectorului vizită, astfel încât să existe posibilitatea acordării dreptului minorilor și majorilor care se califică, la vizite fără dispozitiv de separare, în condițiile legii, și de asemenea, identificarea unei soluții astfel încât să existe posibilitatea transmiterii unor înscrisuri, dintr-o parte în cealaltă a dispozitivului de separare;
8. Configurarea acoperișului curților de plimbare, în așa fel încât în aceste zone, să se asigure atât lumină cât și aerisire și/ sau ventilație naturale;
9. Consemnarea în Registrul de cereri, a tuturor solicitărilor de acordare a intervențiilor psihologice, precum și datele la care se acordă respectivele intervenții și/ sau măsuri dispuse, potrivit prevederilor dispoziției Inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române cu nr. 48 din 27.05.2019 privind modul de acordare a asistenței psihologice persoanelor private de libertate, aflate în centrele de reținere și arestare preventivă din subordinea Inspectoratului General al Poliției Române;
10. Monitorizarea temperaturii din frigiderul destinat păstrării probelor alimentare și completarea graficului de temperatură aferent acestuia, în conformitate cu prevederile art. 37 lit. e) din Ordinul Ministrului Sănătății nr. 976/ 1998 pentru aprobarea Normelor de igienă privind producția, prelucrarea, depozitarea, păstrarea, transportul și desfacerea alimentelor.
11. Evitarea cazării unei singure persoane nou depuse într-o cameră, atât în cazul minorului custodiat, cât și pe viitor, în vederea evitării posibilelor tentative sau acte de suicidale.
12. Întocmirea unor mape care să conțină fotocopii ale actelor normative cu caracter public, care reglementează organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă precum și drepturile persoanelor reținute/ arestate și care să fie distribuite în fiecare cameră de deținere.